

Nr. 5895 / 60 / 15.12.2017

Aprobat,
Director CJRAE MM,
Conf. Univ. dr. Delia Mariana ARDELEAN

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A ONESTITĂȚII
„Puterea onestității – curajul de a fi noi înșine”

30 APRILIE 2018

PROIECT EDUCAȚIONAL LOCAL

PERIOADA DE DERULARE: 30 aprilie 2018

APLICANT Numele instituției/unității de învățământ aplicante:	CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ MARAMUREȘ
Adresa completă	ROMÂNIA, Maramureș, Baia Mare, str. 8 Martie, nr. 7, CP 430406
Nr. de telefon/fax	Tel.: 0040.262.211.228, Fax: 0040.262.211.227
Site și adresă poștă electronică	http://www.cjraemm.ro , cjraemm@yahoo.com
Coordonator (<i>nume și prenume, funcție, date de contact</i>)	Delia Mariana ARDELEAN Director CJRAE Maramureș

COORDONATOR PROIECT:

- conf. univ. dr. Delia Mariana ARDELEAN, director CJRAE MM

ECHIPA DE PROIECT:

- prof. Elena Oana NECHITA, consilier școlar [cu atribuții de coordonator CJAP]
- prof. Cristina Smaranda AMBRUȘ, consilier școlar CJAP
- prof. consilieri școlari

A. INFORMAȚII DESPRE PROIECT

A.1. Titlul proiectului: *„Puterea onestității – despre curajul de a fi noi înșine”*

A.2. Precizați tipul activității principale din cadrul proiectului: informare și consiliere colectivă

A.3. Domeniul: consiliere

A.4. Participanți la activitate: preșcolari, elevi, consilieri școlari, cadre didactice.

B. REZUMATUL ACTIVITĂȚII

a. Activități propuse:

Nr. crt.	Data desfășurării	Titlul activității	Responsabil activitate
1.	23 aprilie 2018	Activitatea 1 Activitate de informare	Consilieri școlari CJAP
2.	30 aprilie 2018	Activitatea 2 <i>„Curajul ... de a spune adevărul”</i> activitate destinată preșcolarilor	Consilieri școlari din rețeaua CJRAE MM
		Activitatea 3 <i>„Învățăm să fim onești...”</i> activitate destinată elevilor din ciclul primar	Consilieri școlari din rețeaua CJRAE MM
		Activitatea 4 <i>„Adevăr sau Minciună?”</i> activitate destinată elevilor din ciclul gimnazial	Consilieri școlari din rețeaua CJRAE MM
		Activitatea 5 <i>„Onestitatea ca valoare”</i>	Consilieri școlari din rețeaua CJRAE MM

		activitate destinată elevilor din ciclul liceal	
3.	3 mai 2018	Activitatea 6 Monitorizarea activității	Consilieri școlari CJAP

b. Parteneri: unitățile de învățământ implicate în proiect

C. PREZENTAREA PROIECTULUI

C.1. Argument

„Sinceritatea este o opțiune. În momentul în care o adoptăm, nu într-un context de circumstanțe particulare, ci ca un mode de viață, începem să înțelegem ce înseamnă să fii o persoană autentică. Devenim ce am fost meniți să devenim. Se întâmplă ceva înăuntrul nostru, pe care nu îl putem explica altora. Pur și simplu începem să ne simțim incredibil de bine, să ne respectăm pe noi înșine mai mult decât înainte. Aceasta înseamnă să fim credincioși propriei persoane. Și deoarece a fi credincios ție însuși este un sentiment plăcut, va fi urmat, neîntârziat, de a le fi credincios altora” (William Shakespeare).

Onestitatea este întâi de toate o caracteristică umană care reflectă de cele mai multe ori permanenta și uneori neobosita noastră aventură de ... căutare a adevărului. Studiul psihologic al onestității are o istorie îndelungă, bogată și se rezumă la analiza a două curente teoretice. Prima dintre acestea asimilează onestității conceptul de autenticitate a individului. Așadar, se vorbește despre o autenticitate de factură cognitivă, emoțională, socială, comportamentală. Cu alte cuvinte, autenticitatea implică explorarea riguroasă a modului în care reușim să rămânem fideli ideilor și convingerilor noastre atunci când suntem confrunțați cu norme și rigori sociale. Cealaltă orientare teoretică se axează mai degrabă pe consistența și consecvența onestității în cadrul variabilității situațiilor și comportamentelor individuale.

Așadar, onestitatea este o trăsătură de caracter care influențează modul în care indivizii se comportă sincer în situații particulare. Onestitatea poate fi de asemenea o stare solicitată de cerințele sociale. Descoperim și analizăm lumea înconjurătoare prin asociații, ..., deci indivizii au tendința de a răspunde într-un mod onest și autentic atunci când învață în mod repetat că sinceritatea le aduce beneficii, inclusiv în planul sănătății fizice și psihice.

Indiferent de orientările și abordările teoretice sau practice, este cert un lucru. Chiar dacă uneori adevărul doare, el luminează și clarifică gândurile noastre, emoțiile și comportamentele noastre. Mai mult, el pune bazele unor relații sănătoase și autentice între oameni. Onestitatea poate fi învățată. Fără ea, copiii și tinerii întâmpină mari dificultăți în construirea și menținerea unor relații sociale adecvate. Însă acest proces prin care învățăm să fim onești cu noi înșine dar și cu ceilalți cere curaj, răbdare și o investiție generoasă de timp.

În lumina argumentelor și motivelor prezentate anterior, CJRAE Maramureș propune proiectul educațional local *„Puterea onestității – curajul de a fi noi înșine”*, cu ocazia Zilei Internaționale a Onestității, celebrată pe data de 30 Aprilie a fiecărui an.

C.2. Scopul proiectului:

ROMÂNIA, MARAMUREȘ, BAIA MARE, str. 8 Martie, nr. 7, 430406
Tel.: 0040.262.211.226, Fax: 0040.262.211.227, <http://www.cjraem.ro>, cjraem@yahoo.com

- formarea, dezvoltarea și exersarea onestității ca trăsătură de caracter, respectiv valoare.

C.3. Obiectivele specifice ale activității:

- conștientizarea faptului că onestitatea este o alegere/opțiune;
- analizarea modalităților specifice prin care onestitatea/sinceritatea poate fi valorificată în diverse contexte de viață;
- identificarea valorilor personale;
- conștientizarea impactului pe care onestitatea îl are asupra relațiilor interumane.

C.4. Descrierea grupului țintă căruia i se adresează proiectul:

- elevii din unitățile de învățământ preuniversitar, nivel preșcolar, primar, gimnazial și liceal

C.5. Durata proiectului: 30 aprilie 2018, Ziua Internațională a Onestității

C.6. Descrierea activităților:

Activitatea nr. 1

- Titlul activității:** *Activitate de informare*
- Data/perioada de desfășurare:** 23 aprilie 2018
- Locul desfășurării:** Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Maramureș
- Participanți:** coordonatorii proiectului, membrii echipei de proiect
- Descrierea pe scurt a activității:**
 - o întocmirea proiectului;
 - o transmiterea materialelor suport de către CJAP Maramureș, pe grupul yahoo al consilierilor școlari, pe site-ul CJRAE Maramureș;
- Parteneri:** unități de învățământ din județul Maramureș
- Responsabili:** echipa de proiect
- Modalități de monitorizare și evaluare:** verificarea și aprobarea proiectului, informare pe site-ul CJRAE și pe grupul yahoo.

Activitatea nr. 2

- Titlul activității:** *„Curajul ... de a spune adevărul”*
- Data/perioada de desfășurare:** 30 aprilie 2018
- Locul desfășurării:** unități de învățământ preuniversitar din județ
- Participanți:** preșcolari, consilieri școlari
- Descrierea pe scurt a activității:**
 - consilierul școlar lecturează povestea terapeutică *„Sămânța sincerității”* (Anexa 1);
Întrebări – suport:
 - ✓ Care este personajul principal/central al poveștii?

- ✓ De ce credeți că personajul principal poartă numele de „Onestitate”?
- ✓ De ce considerați/credeți că acest băiat a fost ales împărat?
- ✓ Prin ce se deosebește acest băiat de restul celor care au adus plante pentru a le prezenta împăratului?
- consilierul școlar/cadrul didactic oferă/înmânează copiilor fișa de lucru de colorat „Leul african” (Anexa 2), accentuând următoarele idei: una din calitățile principale ale leului african este aceea că el este curajos. Prin analogie cu leul care este curajos, putem fi și noi curajoși în a spune mereu adevărul.
- **sugestie/alternativă de lucru:** preșcolarii pot viziona o secvență video din filmul de animație Pinocchio (https://www.youtube.com/watch?v=hJ3lxzU1_sc). Consilierul școlar poate de asemenea lectura copiilor materialul care conține transcriptul secvenței. Acesta se regăsește în Anexa 10.
- Întrebări pentru dezbaterea consecutivă vizionării secvenței video:
 - Ce s-a întâmplat cu Pinocchio atunci când a început să spună minciuni?
 - De ce credeți că minte Pinocchio?
 - Ce s-a întâmplat cu Pinocchio când a început să spună minciuni?
 - Ce se întâmplă atunci când mințim?
- f) **Responsabili:** consilieri școlari
- g) **Modalități de monitorizare și evaluare:** fișă de monitorizare a activității.

Activitatea nr. 3

- a) **Titlul activității:** „Învățăm să fim onești...”
 - b) **Data/perioada de desfășurare:** 30 aprilie 2018
 - c) **Locul desfășurării:** unități de învățământ preuniversitar din județ
 - d) **Participanți:** elevi din ciclul primar, consilieri școlari
 - e) **Descrierea pe scurt a activității:**
 - consilierul școlar lecturează elevilor povestea „Ciobănașul care a strigat ‘Lupul!’ ” (Anexa 3);
- Întrebări suport:**
- ✓ De ce credeți că ciobănașul a început să spună minciuni?
 - ✓ Ați mințit vreodată?
 - ✓ Ce consecințe credeți că are minciuna asupra noastră?
 - ✓ De ce este important să spunem adevărul?
- Posibile direcții pentru dezbateri:**
- ⚡ Când spunem minciuni ne distrugem propria credibilitate.
 - ⚡ Câteodată mințim pentru a ne acoperi greșelile/erorile.
 - ⚡ Câteodată mințim pentru a proteja sentimentele altora (nu vrem să ne supărăm părinții, prietenii).
 - ⚡ Putem minți de frică.

- consilierul școlar prezintă/lecturează elevilor diferite situații cu mai multe alternative de răspuns. Elevii vor alege/decide care este conduita/reacția pe care ar adopta-o/ar avea-o în respectiva situație (Anexa 4).
 - consilierul școlar prezintă elevilor un material în format PowerPoint (Anexa 5), pentru fiecare set de 2 imagini prezentate pe slide-uri elevii urmând a decide care acțiune sau comportament este corect/onest și care nu.
- f) **Responsabili:** consilieri școlari
- g) **Modalități de monitorizare și evaluare:** fișa de monitorizare a activității

Activitatea nr. 4

- a) **Titlul activității:** „Adevăr sau Minciună?”
- h) **Data/perioada de desfășurare:** 30 aprilie 2018
- b) **Locul desfășurării:** unități de învățământ preuniversitar din județ
- c) **Participanți:** elevi din ciclul gimnazial, consilieri școlari
- d) **Descrierea pe scurt a activității:**
 - consilierul școlar lecturează elevilor povestea terapeutică „Țara Adevărului și Împăratul Minciună” (Anexa 6);
 - Întrebări suport:**
 - ✓ Care credeți că este mesajul poveștii?
 - ✓ În ce măsură afectează minciuna relațiile dintre oameni? Ce efecte poate avea ea pe termen scurt? Dar pe termen lung?
 - ✓ Cum anume putem învăța să fim onești, sinceri?
 - ✓ În ce tipuri de situații utilizăm cel mai des minciuna (de ex. când ne este frică că vom fi certați, când am făcut greșeli care nu vrem să fie descoperite, când îi protejăm pe alții, când dorim să ne amuzăm pe seama altora etc.);
 - ✓ Este minciuna necesară? Dacă da, în ce situații?
 - ✓ Ce părere aveți despre zicalele „Minciuna are picioare scurte”, „Adevărul iese întotdeauna la iveală”? Găsiți și alte exemple de zicale, proverbe legate de adevăr și minciună.
 - exercițiu de brainstorming - elevii pot fi solicitați să găsească sinonime pentru onestitate (sinceritate, integritate, adevăr etc.);
 - elevii vor fi solicitați să găsească exemple de activități/comportamente/acțiuni din care răzbate onestitatea. Exemple: a spune adevărul, a nu fura, a nu trișa/copia, a ajuta pe alții etc.
 - elevii vor fi solicitați să găsească exemple de activități/comportamente/acțiuni din care răzbate minciuna. Exemple: a fura de la altcineva, a minți, a copia/trișa, a învinui pe alții pentru propriile greșeli etc.
 - consilierul școlar propune elevilor un joc de rol „Cumpărător – client”. Se aleg 3 elevi voluntari, unul care joacă rolul vânzătorului, un al doilea elev joacă rolul clientului copil și al treilea rolul părintelui.

- *scenariul jocului de rol*: clientul copil cumpără de la magazinul alimentar un suc și observă că primește un rest prea mare de la vânzător. În acest timp, părintele este prezent dar se află în altă parte a magazinului, fiind interesat de alte produse. Scenariul jocului de rol **are 2 variante posibile**: unul în care clientul copil atrage atenția vânzătorului că a primit un rest prea mare și un alt scenariu în care nu spune nimic. Ambele variante pot fi arătate elevilor după care se propune o scurtă analiză a jocului de rol astfel derulat.

Întrebări – suport:

- ✓ Cum ar trebui procedat corect în situația dată?
 - ✓ Este corect/onest să nu spui nimănui și să iei banii?
 - ✓ Este corect/onest să spui și părintelui?
 - ✓ Ce s-ar întâmpla dacă copilul ar lua restul/banii și apoi ar fi descoperit de către vânzător sau părinte? Care ar putea fi consecințele în acest caz?
 - ✓ Ce s-ar întâmpla dacă copilul ar lua banii și i-ar dona sau i-ar da unei persoane care are nevoie? Ar fi acesta un comportament moral, corect, onest?
 - ✓ Ce poate face vânzătorul atunci când constată că îi lipsesc niște bani?
 - consilierul școlar propune jocul „2 adevăruri, o minciună”. Se aleg câțiva elevi voluntari care vor veni în fața clasei. Fiecare pe rând va spune 3 propoziții despre propria persoană, două adevărate și una falsă. Ceilalți elevi vor trebui să ghicească care este propoziția falsă.
 - elevii vizionează filmulețul despre onestitatea copiilor mici – *Onestitatea la copiii japonezi*
link: https://www.youtube.com/watch?time_continue=82&v=Nthth5Vrp4
- f) **Responsabili**: consilieri școlari
- g) **Modalități de monitorizare și evaluare**: fișa de monitorizare a activității

Activitatea nr. 5

a) **Titlul activității**: „*Onestitatea ca valoare*”

b) **Data/perioada de desfășurare**: 30 aprilie 2018

c) **Locul desfășurării**: unități de învățământ preuniversitar din județ

d) **Participanți**: elevi din ciclul liceal, consilieri școlari

e) **Descrierea pe scurt a activității**:

- consilierul școlar solicită elevilor să definească conceptul de valoare (exercițiu posibil de realizat sub forma unui brainstorming);
- în etapa următoare, consilierul școlar înmânează elevilor fișa de lucru „*Valorile mele*” (Anexa 7). Elevii au la dispoziție 10 minute pentru a realiza exercițiul după următoarele instrucțiuni. Aleg din lista de valori aflată în fișa de lucru 10 valori pe care le consideră cele mai importante. Din aceste 10 valori, elevii vor alege 5 valori cele mai importante, fără de care nu ar putea funcționa eficient în viața de zi cu zi. Acestea 5 valori vor fi ierarhizate în ordinea importanței (de la 1 – valoarea cea mai importantă până la 5). Câțiva dintre elevi pot prezenta ierarhia astfel realizată, motivând alegerile făcute.

Întrebări pentru dezbatere:

- ✓ Onestitatea/sinceritatea se regăsește în ierarhia realizată de voi?
- ✓ Dacă da, de ce o considerați importantă?
- ✓ Dacă nu, de ce credeți că nu se regăsește în ierarhia realizată?
- ✓ Ce implicații/efecte considerați că are onestitatea asupra relațiilor interumane?
- ✓ Cum se formează onestitatea? Poate fi învățată de la părinții noștri?
- printr-un exercițiu individual sau pe grupe, consilierul școlar poate solicita elevilor să identifice elementele asociate onestității. Acestea pot fi sintetizate/centralizate ulterior pe tablă sau pe o foaie de flipchart. Posibile puncte de reper în elaborarea răspunsurilor: respectarea legii, încredere (în propria persoană și în ceilalți), simțul dreptății, curaj de a acționa în conformitate cu propriile convingeri, libertate interioară, cunoașterea diferențelor între bine și rău, a trata oamenii în mod just, a-ți ține promisiunile, a-ți ajuta aproapele, a avea o minte/inimă deschisă, a fi obiectiv, a nu bârbi, a te comporta moral etc.
- elevii vizionează un filmuleț (*experiment social – Cât sunt oamenii de onești?*), link: <https://www.youtube.com/watch?v=ojqCFt5uwrc>

Sugestii de întrebări pentru dezbatere:

- Care este mesajul filmulețului vizionat?
- Este onestitatea o trăsătură de personalitate/caracter?
- De ce credeți că mint oamenii?
- Ce efecte/implicații are minciuna?
- Depinde onestitatea de experiențele sociale prin care trecem? Avem tendința de a fi sinceri doar în anumite situații?
- Are onestitatea beneficii? Care sunt acestea?
- Cum putem recunoaște o persoană onestă? Prin ce tipuri de elemente? (vizuale, auditive, corporale, etc.)
- Dar o persoană care minte? Cum o recunoaștem?
- consilierul școlar prezintă un material în format PowerPoint legat de modalități/posibili indicatori prin care putem depista minciuna (Anexa 8);
- *Sugestii/alternative de lucru:* elevii pot viziona filmulețul Ted Talk – *Cum detectăm un mincinos?* - https://www.ted.com/talks/pamela_meyer_how_to_spot_a_liar (disponibil cu traducere în Limba Română) sau filmulețul „Cum depistăm un mincinos? – în Limba Română, link: <https://www.youtube.com/watch?v=9voR0O0hKFO>

f) **Responsabili:** consilieri școlari

g) **Modalități de monitorizare și evaluare:** fișa de monitorizare a activității

Activitatea nr. 6

a) **Titlul activității:** *Monitorizarea și evaluarea activității*

b) **Data/perioada de desfășurare:** 3 mai 2018

c) **Locul desfășurării:** unități de învățământ preuniversitar din județ

ROMÂNIA, MARAMUREȘ, BALA MARE, str. 8 Martie, nr. 7, 430406

Tel.: 0040.262.211.226, Fax: 0040.262.211.227, <http://www.cjraemm.ro>, cjraemm@yahoo.com

d) Descrierea pe scurt a activității:

- completarea fișelor de monitorizare de către consilierii școlari și trimiterea acestora pe adresa cjapmm@yahoo.ro;
- centralizarea fișelor de monitorizare a proiectului de către responsabilii CJAP.

e) Responsabili: consilieri școlari, echipa de proiect

f) Modalități de monitorizare și evaluare: raportul final al proiectului.

C.7. Modalități de monitorizare și de evaluare ale activității:

- completarea fișei de monitorizare a activității (Anexa 9);
- întocmirea raportului final asupra derulării activității.

Bibliografie:

<http://www.suntparinte.ro/poveste-despre-sinceritate-pentru-copii>

<https://www.elsevier.com/editors-update/story/publishing-ethics/a-fascinating-experiment-into-measuring-dishonesty>

<https://talkingtreebooks.com/definition/what-is-honesty.html>

<https://www.livestrong.com/article/1005949-activities-teach-adolescents-honesty/>